

MINIPORADNIK dla rodziców, których dziecko zmarło przed urodzeniem

Dziecko, które umiera w którymkolwiek momencie swojego życia, choćby przed narodzinami, jest takim samym człowiekiem, jak Ty i ja. Należy mu się szacunek, godne traktowanie, a zatem i godny pochówek.

W uroczystościach pogrzebowych, jak również w Mszy św., mogą brać udział rodzice, którzy w przeszłości stracili dziecko i nie mieli możliwości pożegnania się ze swoim dzieckiem.

Koszty pochówków pokrywa samorząd.

Pogrzeby dzieci ultraonych odbywają się także w Koszalinie, Wałczu, Szczecinku i Stupsku.

Dodatkowo w Pile w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP (osiedle Podlaskie) w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 12.00 sprawowana jest Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka.

W Polsce rocznie w wyniku poronień umiera około 40 tysięcy dzieci. Martwych urodzeń odnotowuje się około 10 tysięcy rocznie. W Koszalinie rocznie chowa się ponad 300 ciał dzieci utraconych. W stupskim i pilskim szpitalu dochodzi do około 200 poronień rocznie. W Szczecinku tych strat jest około 150. To chłodne statystyki, za którymi kryje się ludzkie cierpienie. Dla rodziców to ból i pustka po stracie dziecka nienarodzonego.

Opracowanie tekstu: Katarzyna Bassel-Jazgar,
Alicja Górska, Kamila Marciniak

Pila należy do tych miast w Polsce, gdzie odbywają się pochówki dzieci utraconych. Wieloletnie przemilczenia i brak uregulowań prawnych sprawiały, że rodzice, których dzieci zmarny jeszcz przed narodzeniem, nie potrafili przebić się przez mur biurokratycznych ograniczeń, by móc je pochować i to niezależnie od czasu trwania ciąży. Dziś mają taką możliwość, ale wielu z nich nie ma tej świadomości. Na początku roku 2015, w marcu, na Cmentarzu Komunalnym udało się stworzyć godne miejsce pochówku dzieci ultraonych, pozostawionych przez rodziców w Szpitalu w Pile.

Uchwała Rady Miasta Pile nr XXXIII/4/16/13 w sprawie zasad sprawiania pogrzebu podjęta została 30 kwietnia 2013 roku, a pierwszy pochówek odbył się 28 marca 2015 roku. Uroczystości pogrzebowe na cmentarzu poprzedzia Msza św. w kościele pw. św. Jana Bosko. W ramach wypracowanych procedur w grobowcu tym chowane są prochy dzieci, których ciała z różnych powodów nie zostały odebrane przez rodziców. Pogrzeby sprawowane są dwa razy do roku, tj. w marcu i w październiku. **Pomnik Dzieci Utraconych to miejsce w którym wspólnie w modlitwie i naszych sercach żegnamy NASZE NA ZAWSZE dzieci.**

Informacje dotyczące konkretnego terminu pogrzebu zamieszczane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodku Pomocy Społecznej oraz w miejscach zwyczajowo przeznaczonych do wywieszania klepsydry.

W dniu pogrzebu (zawsze sobota) Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka sprawowana jest o godz. 11.00 w kościele pw. św. Jana Bosko. Następnie bezpośrednio po Mszy św. odbywa się uroczystości pogrzebowe, na Cmentarzu Komunalnym (głowne wejście od strony ul. Motylewskiej).

Dziecko martwo urodzone ma prawo do pogrzebu

Prawo zapewnia nam możliwość godnego pochówku dziecka, także tego, które zmario przed swoimi narodzinami. W niniejszym opracowaniu podane są informacje pomocne rodzicom w pochowaniu ich dziecka.

Kroki postępowania

1. Formalności w zakładzie opieki zdrowotnej (szpital, przychodnia)

Obecnie rodzice mają prawo pochować swoje dziecko, które urodziło się martwe, bez względu na czas trwania ciąży. Wówczas rodzice mogą odebrać ciało dziecka ze szpitala za pośrednictwem firmy pogrzebowej i zlecić pogrzeb.

W przypadku, gdy po porodzie możliwe jest określenie płci dziecka, pracownik szpitala powinien wystawić **kartę martwego urodzenia**. (Szpital ma obowiązek przekazać kartę martwego urodzenia do Urzędu Stanu Cywilnego w terminie 1 dnia od dnia jej sporządzenia.) Jeżeli niemożliwe jest ustalenie płci dziecka, szpital na prośbę rodziców ma obowiązek wystawić kartę zgonu do celów pochówkowych. Na jej podstawie rodzice mogą pochować swoje dziecko na cmentarzu, ale na własny koszt. Jeśli tego nie uczynią, ciało dziecka zostanie pochowane we wspólniej mogile na cmentarzu, jeżeli takie miejsce, jak np. w Pile istnieje.

Gdy lekarz przeprowadzający zabieg nie może określić płci dziecka, to rodzice mają możliwość na własny koszt zlecenia badań genetycznych, określających płeć dziecka. Taką decyzję trzeba podjąć przed **zabiegiem oczyszczenia macicy**, bo lekarz podczas tego zabiegu pobiera materiał do badania. Pobrany fragment kosmówkii (**a nie embrion/płód**) lekarz powinien zabezpieczyć w soli

fizjologicznej w pojemniku na badanie moczu (rodzice sami muszą zakupić w aptece te rzeczy). Następnie tak przygotowany materiał rodzice wysyłają wraz z podpisana przez siebie zgodą na badania genetyczne oraz dowodem dokonania opłaty. Sami wybierają klinikę, specjalizującą się w tych badaniach. Koszt badań - ok. 450 zł. Odpowiedni druk (zgoda) można pobrać ze strony internetowej kliniki. Po otrzymaniu wyniku tego badania, lekarz w szpitalu wystawia kartę martwego urodzenia, z którą należy udać się do USC. Rodzice dzięki określeniu płci dziecka nabywają prawo do zasiłku pogrzebowego i uralpu macierzyńskiego.

2. Rejestracja w Urzędzie Stanu Cywilnego

W przypadku wydania przez szpital karty martwego urodzenia dziecka, zgłoszenie urodzenia należy dokonać w ciągu 3 dni od daty wystawienia karty. W celu rejestracji dziecka w USC rodzice lub jedno z nich (jeśli są małżeństwem) stawiają się w urzędzie właściwym dla miejsca urodzenia dziecka. Do USC należy zabrać ze sobą:

- kartę martwego urodzenia,
 - dowody osobiste rodziców,
- Urzęd Stanu Cywilnego sporządza akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe i wydaje rodzicom 1 odpis aktu (**nie wystawia się aktu zgonu**).

3. Formalności pogrzebowe

W parafii – jeśli rodzice pragną pogrzebu katolickiego – zgłaszają się z odpisem aktu urodzenia lub kartą zgonu i proszą o pogrzeb dziecka nieochrzczonego. Rytuał pogrzebowy przewiduje pogrzeb w obecności ciała Dziecka. Jeżeli rodzice rezygnują z prawa pochówku indywidualnego, obowiązek pogrzebu spada na gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu (szpital w którym dokonano mechanicznego lub farmakologicznego oczyszczenia macicy).

Warto pamiętać, że prawo do pochowania zwłok ma każdy, kto się do tego dobrze zadowoli. Dziecko może zostać pochowane w grobie indywidualnym lub rodzinnym. Pozostawiając dziecko w szpitalu i zrzekając się pochówku we własnym zakresie, rodzice mają możliwość uczestniczenia w pochowaniu swojego dziecka na koszt gminy w zbiorowym grobie na cmentarzu. Takie możliwości są już w Pile, Koszalinie, Słupsku, Szczecinku i Wałczu.

4. Formalności związane ze świadczenniami

ZUS powinien wypłacić Rodzicom lub osobom, które pochowali dziecko zasiłek pogrzebowy po przedłożeniu stosownego wniosku i odpisu aktu urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe. Kodeks Pracy przewiduje 8-tygodniowy urlop macierzyński dla pracownicy, której Dziecko urodziło się martwe. Realizacja tego uprawnienia uwarunkowana jest od sporządzenia aktu urodzenia dziecka w USC. Tzw. zasiłek beczkowy w tym przypadku nie przysługuje.

5. Firmy ubezpieczeniowe

Niekiedy firmy ubezpieczeniowe odmawiają wypłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia na wypadek urodzenia martwego dziecka na podstawie medycznego rozróżnienia, iż przed 22 tygodniem życia dziecka nie ma narodzin, ale jest poronienie. Jeśli podobna klauzula nie została umieszczona w warunkach ubezpieczenia, odmowa taką jest bezprawna, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem wiek dziecka nie ma znaczenia dla stwierdzenia jego narodzin.